

Dodatne vaje iz Liejevih grup

Reprezentacije Liejevih grup

- (1) Za vsak $k \in \mathbb{Z}$ definirajmo kompleksno reprezentacijo $\rho_k : S^1 \rightarrow \text{GL}(1, \mathbb{C})$ grupe S^1 na $\mathbb{C}$ s predpisom $\rho_k(e^{it}) = [e^{ikt}]$.
  - (a) Pokaži, da so kompleksne reprezentacije ρ_k vse nerazcepne in paroma neizomorfne.
  - (b) Naj bo sedaj $\rho_k^{\mathbb{R}}$ realna reprezentacija, ki jo definira reprezentacija ρ_k , če na $\mathbb{C}$ gledamo kot na realen vektorski prostor. Pokaži, da so reprezentacije $\rho_k^{\mathbb{R}}$ nerazcepne in da velja $\rho_n^{\mathbb{R}} \cong \rho_m^{\mathbb{R}}$ natanko takrat, ko je $n = \pm m$.
- (2) Na prostoru $\mathcal{V}_n = \text{Lin}_{\mathbb{C}}\{z_1^n, z_1^{n-1}z_2, \dots, z_1z_2^{n-1}, z_2^n\}$ homogenih kompleksnih polinomov stopnje n v dveh spremenljivkah z_1 in z_2 definirajmo reprezentacijo ρ_n grupe $\text{SU}(2)$ s predpisom

$$(Q \cdot p)(z_1, z_2) = p([z_1, z_2] Q),$$

kjer je $Q \in \text{SU}(2)$. Naj bo $\rho_n^{\mathbb{R}}$ realna reprezentacija, ki pripada ρ_n .

- (a) Izračunaj karakter reprezentacije ρ_n .
  - (b) Pokaži, da je $\rho_1^{\mathbb{R}}$ nerazcepna realna reprezentacija grupe $\text{SU}(2)$.
  - (c) Pokaži, da je $\rho_2^{\mathbb{R}}$ razcepna realna reprezentacija $\text{SU}(2)$ in jo razcepi na vsoto nerazcepnih.
- (3) Pri tej nalogi študiramo kompleksne reprezentacije Liejeve algebre $\mathfrak{sl}(2, \mathbb{R})$ in Liejeve grupe $\text{SL}(2, \mathbb{R})$.
  - (a) Pokaži, da lahko vsako kompleksno reprezentacijo Liejeve algebre $\mathfrak{sl}(2, \mathbb{R})$ razcepimo na direktno vsoto nerazcepnih reprezentacij.
  - (b) Pokaži, da lahko vsako kompleksno reprezentacijo Liejeve algebre $\mathfrak{sl}(2, \mathbb{R})$ dvignemo do reprezentacije Liejeve grupe $\text{SL}(2, \mathbb{R})$ in od tod sklepaj, da univerzalni krov $\widetilde{\text{SL}}(n, \mathbb{R})$ grupe $\text{SL}(2, \mathbb{R})$ ni matrična Liejeva grupa.
  - (c) Pokaži, da je vsaka unitarna reprezentacija grupe $\text{SL}(2, \mathbb{R})$ trivialna.